

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ
ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

Υπόθεση

È Á Á È È

κατά Ελλάδα

(Προσφυγή υπ'αρ. 6530/09)

Απόφαση

Στρασβούργο, 19 Απριλίου 2011

Η απόφαση αυτή είναι οριστική. Μπορεί να επέλθουν μερικές αλλαγές στην μορφή.

ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΤΗΣ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

4. Οι προσφεύγοντες γεννήθηκαν αντίστοιχα το 1966 και 1943 και κατοικούν στην Θεσσαλονίκη. Ο πρώτος προσφεύγων είναι γιος της δεύτερης προσφεύγουσας.
5. Στις 11 Οκτωβρίου 2000, ο Εισαγγελέας του Πλημμελειοδικείου Θεσσαλονίκης κίνησε ποινική δίωξη κατά των προσφευγόντων για ασέλγεια κατά των ανήλικων παιδιών του πρώτου προσφεύγοντα. Διατάχθηκε προκαταρκτική εξέταση.
6. Στις 5 Δεκεμβρίου 2001, οι προσφεύγοντες παραπέμφθηκαν σε δίκη ενώπιον του Πλημμελειοδικείου Θεσσαλονίκης, που με την απόφασή του υπ' αρ. 41800/2004 της 14^{ης} Οκτωβρίου 2004, κηρύχθηκε αναμμόδιο και παρέπεμψε την υπόθεση στον Εισαγγελέα για επανεξέταση.
7. Ο Εισαγγελέας του Πλημμελειοδικείου Θεσσαλονίκης επαναχαρακτήρισε την αξιόποινη πράξη και κίνησε νέα ποινική δίωξη κατά των προσφευγόντων. Διέταξε επίσης κύρια ανάκριση.
8. Στις 11 Ιανουαρίου 2006, το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών της Θεσσαλονίκης παρέπεμψε τους προσφεύγοντες σε δίκη (Βούλευμα υπ' αρ. 30/2006).
9. Στις 7 Απριλίου 2006, το Δικαστήριο διέταξε μια παιδοψυχιατρική πραγματογνωμοσύνη (απόφαση υπ' αρ. 5243^A/2006).
10. Στις 29 Ιουνίου 2006, το Δικαστήριο κήρυξε τους προσφεύγοντες ενόχους και τους καταδίκασε σε δεκαπέντε μήνες φυλάκιση με αναστολή (απόφαση υπ' αρ. 10216/2006). Την ίδια μέρα, οι προσφεύγοντες άσκησαν έφεση.
11. Στις 4 Μαΐου 2007, το Εφετείο Θεσσαλονίκης επικύρωσε την προσβληθείσα απόφαση (απόφαση υπ' αρ. 1667/2007). Η απόφαση καταχωρήθηκε στο ειδικό Αρχείο στις 25 Φεβρουαρίου 2008.
12. Στις 5 Μαρτίου 2008, οι προσφεύγοντες άσκησαν αναίρεση.
13. Στις 7 Ιουλίου 2008, ο Άρειος Πάγος απέρριψε την αναίρεση (απόφαση υπ' αρ. 1764/2008). Η ημερομηνία κατά την οποία η απόφαση καθαρογράφηκε και επικυρώθηκε δεν προκύπτει από τον φάκελο.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ

I. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 §1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΣΧΕΤΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

14. Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η διάρκεια της διαδικασίας παραβίασε την «εύλογη προθεσμία» όπως προβλέπεται από το άρθρο 6 §1 της Σύμβασης, που ορίζει τα εξής :

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή ... εντός λογικής προθεσμίας υπό δικαστηρίου, ... το οποίον θα αποφασίση ... επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεών του αστικής φύσεως.»

15. Η Κυβέρνηση αντιτίθεται στην θέση αυτή.

16. Η υπό κρίση περίοδος άρχισε στις 11 Οκτωβρίου 2000, με την ποινική δίωξη κατά των προσφευγόντων, και τελείωσε το νωρίτερο στις 7 Ιουλίου 2008, με την απόφαση υπ' αρ. 1764/2008 του Αρείου Πάγου. Επομένως διήρκεσε τουλάχιστον επτά έτη και οκτώ μήνες περίπου για τρεις βαθμούς δικαιοδοσίας.

A. Ως προς το παραδεκτό

17. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η αιτίαση αυτή δεν είναι προδήλως αβάσιμη υπό την έννοια του άρθρου 35 §3 της Σύμβασης. Σημειώνει επίσης ότι δεν αντίκειται σε κανένα άλλο λόγο απαραδέκτου. Θα πρέπει λοιπόν να κηρυχθεί παραδεκτή.

B. Ως προς την ουσία

18. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας μιας διαδικασίας κρίνεται σύμφωνα με τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης και με κριτήρια που έχει καθιερώσει η Νομολογία του Δικαστηρίου, ειδικότερα την δυσκολία της υπόθεσης, την συμπεριφορά του προσφεύγοντα και αυτή των αρμόδιων αρχών καθώς και την σημασία της διαφοράς για τους προσφεύγοντες (βλ. μεταξύ πολλών άλλων, *Pélissier et Sassi κατά Γαλλίας* [GC], αρ. 25444/94, §67, CEDH 1999-II).

19. Το Δικαστήριο εξέτασε επανειλημμένως υποθέσεις που εγείρουν θέματα παρόμοια με αυτό της υπό κρίση υπόθεσης και διαπίστωσε την παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης (βλ. προαναφερθείσα *Pélissier et Sassi*).

20. Αφού εξέτασε όλα τα στοιχεία που του υποβλήθηκαν το Δικαστήριο θεωρεί ότι η Κυβέρνηση δεν εξέθεσε κανένα πραγματικό περιστατικό ούτε

επιχείρημα που να μπορεί να οδηγήσει σε αντίθετο συμπέρασμα στην υπό κρίση υπόθεση. Συγκεκριμένα, το Δικαστήριο σημειώνει ότι το Πλημμελειοδικείο χρειάστηκε περίπου τρία χρόνια για να κηρύξει εαυτόν αναρμόδιο και ένα έτος και τρεις μήνες στον Εισαγγελέα και το Δικαστικό Συμβούλιο για να παραπέμψει εκ νέου τους προσφεύγοντες σε δίκη. Έτσι, η συνολική διάρκεια της πρωτοβάθμιας διαδικασίας διήρκεσε πάνω από πέντε έτη και οκτώ μήνες. Έχοντας υπόψη την νομολογία του επί του θέματος, το Δικαστήριο κρίνει ότι στην υπό κρίση υπόθεση η διάρκεια της επίδικης διαδικασίας είναι υπερβολική και δεν πληρεί την απαίτηση της «εύλογης προθεσμίας».

Επομένως, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 §1.

II. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 13 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

21. Οι προσφεύγοντες παραπονούνται επίσης ότι στην Ελλάδα δεν υπάρχει κανένα δικαστήριο στο οποίο να μπορούν να απευθυνθούν για να παραπονεθούν για την υπερβολική διάρκεια της διαδικασίας. Επικαλούνται το άρθρο 13 της Σύμβασης.

22. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι η αιτίαση αυτή συνδέεται με την αιτίαση που εξέτασε προηγουμένως και επομένως πρέπει και αυτή να κηρυχθεί παραδεκτή.

23. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το άρθρο 13 εγγυάται μια πραγματική προσφυγή ενώπιον εθνικής αρχής που επιτρέπει στον ενδιαφερόμενο να παραπονεθεί για την παραβίαση της υποχρέωσης που επιβάλλεται από το άρθρο 6 §1, να εξεταστεί η υπόθεσή του εντός εύλογης προθεσμίας (βλ. *Kudla κατά Πολωνίας* [GC], αρ. 30210/96, § 156, CEDH 2000-XI).

24. Εξάλλου το Δικαστήριο είχε ήδη την ευκαιρία να διαπιστώσει ότι η ελληνική έννομη τάξη δεν προσφέρει στους ενδιαφερόμενους πραγματική προσφυγή υπό την έννοια του άρθρου 13 της Σύμβασης που να τους επιτρέπει να παραπονεθούν για την διάρκεια μιας διαδικασίας (*Κόντη-Αρβανίτη κατά Ελλάδας*, αρ. 53401/99, §§ 29-30, 10 Απριλίου 2003, *Τσουκαλάς κατά Ελλάδας*, αρ. 12286/08, §§ 37-43, 22 Ιουλίου 2010). Το Δικαστήριο δεν αντιλαμβάνεται στην προκειμένη υπόθεση κανένα λόγο να διαφοροποιηθεί από τη νομολογία αυτή.

25. Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο κρίνει ότι στην υπό κρίση υπόθεση, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 13 της Σύμβασης λόγω της απουσίας στο ελληνικό δίκαιο προσφυγής που θα είχε επιτρέψει στους προσφεύγοντες να πετύχουν αναγνώριση του δικαιώματός τους να δικαστεί η υπόθεσή τους εντός εύλογης προθεσμίας υπό την έννοια του άρθρου 6 §1 της Σύμβασης.

III. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΑΛΛΕΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΕΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΙΣ

26. Οι προσφεύγοντες επικαλούνται το άρθρο 6 §1 της Σύμβασης και παραπονούνται για τον δίκαιο χαρακτήρα της διαδικασίας. Καταλογίζουν στα ποινικά δικαστήρια ότι δεν είχαν αιτιολογήσει δεόντως τις αποφάσεις τους, επειδή αυτές δεν είχαν εκτιμήσει ορθά τα αποδεικτικά στοιχεία και δεν είχαν απαντήσει συγκεκριμένα στα επιχειρήματά τους που προβάλανε σχετικά με τις πραγματογνωμοσύνες που αποδεικνύανε την αθωότητά τους.

27. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι σύμφωνα με το άρθρο 19 της Σύμβασης, έχει ως έργο να διασφαλίζει την τήρηση των υποχρεώσεων που προκύπτουν από την Σύμβαση για τα Συμβαλλόμενα μέρη. Ειδικότερα, δεν είναι αρμοδιότητα του Δικαστηρίου να κρίνει για πραγματικά ή νομικά σφάλματα που τα μέρη ισχυρίζονται ότι έκανε ένα εθνικό δικαστήριο, εκτός αν, και στο μέτρο που θα μπορούσαν να έχουν προσβάλει τα δικαιώματα και τις ελευθερίες που καθιερώνονται από την Σύμβαση (βλ. ιδίως, *Garcia Ruiz κατά Ισπανίας* [GC], αρ. 30544/96, § 28 CEDH 1999-I).

28. Έχοντας υπόψη το σύνολο των στοιχείων που έχει στην διάθεσή του, το Δικαστήριο, στον βαθμό που είναι αρμόδιο για να κρίνει για τους ισχυρισμούς που έχουν διατυπωθεί, δεν σημείωσε καμία ένδειξη παραβίασης των δικαιωμάτων και ελευθεριών που προστατεύονται από την Σύμβαση ή τα Πρωτόκολλά της.

29. Συνάγεται ότι το τμήμα αυτό της προσφυγής είναι προδήλως αβάσιμο και πρέπει να απορριφθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 35 §§3 και 4 της Σύμβασης.

IV. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

30. Σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης,

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της, και αν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλόμενου Μέρους δεν επιτρέπει παρά μόνο

ατελή εξάλειψη των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο χορηγεί, εφόσον είναι αναγκαίο, στον παθόντα δίκαιη ικανοποίηση.»

A. Ζημία

31. Οι προσφεύγοντες ζητούν 10.000 € καθένας για την ηθική βλάβη που έχουν υποστεί.

32. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι το ποσό που ζητείται ως ηθική βλάβη είναι υπέρογκο και εμπάσει περιπτώσει, η διαπίστωση της παραβίασης θα αποτελούσε από μόνη της επαρκή δίκαιη ικανοποίηση.

33. Το Δικαστήριο κρίνει ότι συντρέχει λόγος να επιδικάσει συνολικά στους προσφεύγοντες 3.000 € λόγω ηθικής βλάβης, συν κάθε ποσό που μπορεί να οφείλεται ως φόρος.

B. Έξοδα και δικαστική δαπάνη

34. Οι προσφεύγοντες ζητούν επίσης 615 € καθένας, με την προσκόμιση τιμολογίου, για τα έξοδα και την δικαστική δαπάνη στα οποία υποβλήθηκαν για τη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου.

35. Η Κυβέρνηση καλεί το Δικαστήριο να μη επιδικάσει ένα ποσό που υπερβαίνει τα 500 €.

36. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η επιδίκαση εξόδων και δικαστικής δαπάνης με βάση το άρθρο 41 προϋποθέτει ότι αυτά έχουν αποδειχθεί πραγματικά, αναγκαία και εύλογα ως προς το ύψος τους (*Ιατρίδης κατά Ελλάδας* [GC], αρ. 31107/96, §54, CEDH 2000-XI). Ως εκ τούτου, στην υπό κρίση υπόθεση, έχοντας υπόψη τα στοιχεία που έχει στην διάθεσή του και τα ανωτέρω κριτήρια, το Δικαστήριο κρίνει εύλογο να επιδικάσει σε καθένα από τους προσφεύγοντες ολόκληρο το αιτούμενο ποσό, δηλαδή 615 €, συν κάθε ποσό που μπορεί να οφείλεται από αυτούς ως φόρος επί του ποσού αυτού.

Γ. Τόκοι υπερημερίας

37. Το Δικαστήριο κρίνει σωστό να υπολογίσει το ύψος των τόκων υπερημερίας με βάση το επιτόκιο διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Κεντρικής Ευρωπαϊκής Τράπεζας προσαυξημένου κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΑ,

1. *Κηρύσσει* την προσφυγή παραδεκτή, όσον αφορά τις αιτιάσεις σχετικά με τα άρθρα 6 §1 και 13 της Σύμβασης όσον αφορά την διάρκεια της διαδικασίας και απαράδεκτη για τα περαιτέρω.
2. *Αποφαίνεται* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 §1 της Σύμβασης.
3. *Αποφαίνεται* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 13 της Σύμβασης.
4. *Αποφαίνεται*
 - α) ότι το καθ' ου η προσφυγή Κράτος πρέπει να καταβάλει συνολικά στους προσφεύγοντες, εντός τριών μηνών, 3.000 € (τρεις χιλιάδες ευρώ), λόγω ηθικής βλάβης και σε καθέναν από τους προσφεύγοντες, 615 € (εξακόσια δεκαπέντε ευρώ), για έξοδα και δικαστική δαπάνη, συν κάθε ποσό που μπορεί να οφείλεται ως φόρος,
 - β) ότι από την παρέλευση της προθεσμίας αυτής και μέχρι την καταβολή, το ποσό αυτό θα αυξάνεται με απλό τόκο με επιτόκιο ίσο προς το ισχύον κατ' αυτό το χρονικό διάστημα επιτόκιο διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, προσαυξημένου κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

Συντάχθηκε στα γαλλικά, στην συνέχεια κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 19 Απριλίου 2011, κατ' εφαρμογή του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του Κανονισμού.

André Wampach
Αναπληρωτής Γραμματέας

Anatoly Kovler
Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο έγγραφο
Η μεταφράστρια

Μαρία Καραμπάτσα